

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/2/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3616200012
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2016:3616200012.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske v konaní pred samosudcom Mgr. Michalom Vigašom v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti K. E., H.. XX.XX.XXXX a E. E., H.. XX.XX.XXXX, bytom u otca, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matky Ž. E., H.. XX.XX.XXXX, C. S., Z. XXXX/XX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Nitra a otca S. E., H.. XX.XX.XXXX, C. S.H., O.. K. XXX/XX, o návrhu matky na zníženie vyživovacej povinnosti matky k maloletým deťom, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh zamietla.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletých sa návrhom zo dňa 07.01.2016 domáha zníženia výživného k maloletým deťom K. B. E. z dôvodu zmeny pomerov, pretože vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní do 09.04.2017 vo veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/5/2015 ako aj sp. zn. 2T/156/2013. Súčasná finančná situácia matky a pracovná odmena nepostačuje na úhradu doposiaľ určeného výživného. V písomnom doplnení návrhu z 26.05.2016 navrhuje zníženie výživného na sumu 30,-€ na každé z detí.

Otec maloletých s návrhom na zníženie výživného nesúhlasil, uviedol, že matka si riadne vyživovaciu povinnosť neplní, o deti sa nezaujíma. Otec maloletých je nezamestnaný, bol s ním rozviazaný pracovný pomer po jeho ukončení práceneschopnosti. Sám je úverovo zaťažený.

Kolíznym opatrovníkom odporučil návrh matky zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky dožiadaným súdom, výsluchom otca, oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 4P/20/2015, sp. zn. 1T/5/2015 a sp. zn. 2T/156/2013 a zistil nasledovný skutkový stav:

Vyživovacia povinnosť matky k deťom bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/20/2015-57 z 29.09.2015, právoplatným 11.12.2015 tak, že bola zvýšená vyživovacia povinnosť na mal. K. zo sumy 70,-€ mesačne na sumu 85,-€ mesačne a na mal. E. zo sumy 30,-€ mesačne na sumu 50,-€ mesačne. V čase poslednej úpravy výživného bol otec maloletých zamestnaný u zamestnávateľa EDYMAX SE, Bratislava. Naďalej býval spolu s maloletými deťmi v byte svojich rodičov, náklady za bývanie rodičom neuhrádzal, pretože nemal dostatok prostriedkov. Svojej sestre sa zaviazal splácať po 100,-€ mesačne pôžičku, ktorú mu poskytla na úhradu dlhu voči Slovenskej sporiteľni a voči mestu Partizánske. Poberal prídavky na deti v sume 47,04-€ mesačne a náhradné výživné v sume 100,-€ mesačne. V prvom polroku 2015 mal priemerný čistý mesačný príjem v sume

448,79,-€, ubytovanie počas pracovného týždňa mu platil zamestnávateľ. Maloletým deťom uhrádzal výdavky na oblečenie, športové potreby, školské pomôcky, lieky a zubára. So starostlivosťou o maloleté deti mu pomáhali rodičia. Vyživovaciu povinnosť mal k dvom deťom.

Matka maloletých detí bola evidovaná ako zamestnanec na podklade dohody o vykonaní práce u zamestnávateľa Emília Dvončová - EMIDA. Od 9.2.2015 do 5.6.2015 bola zamestnankyňou spoločnosti RIALTO s.r.o., Partizánske, pracovný pomer bol zamestnávateľom okamžite skončený z dôvodu neospravedlnených absencií od 6.5.2015 do 5.6.2015. V mesiaci apríl 2015 dosiahla čistú mzdu 500,10 €. Nepoberala žiadne príspevky a dávky od úradu práce. Vyživovaciu povinnosť mala k dvom deťom. Maloletý K. bol žiakom 7. ročníka ZŠ R. Kaufmana v Partizánskom, venoval sa hokeju, bol zdravý. Maloletá E. bola žiačkou 2. ročníka ZŠ R. Kaufmana v Partizánskom, navštevovala tanečný krúžok, bola zdravá.

Zo spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/156/2013 súd zistil, že trestným rozkazom č.k. 2T/156/2013-190 z 25.11.2013, právoplatným dňa 23.05.2014 bola matka maloletých uznaná vinnou zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Tr. zák. a bol jej uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu na 16 mesiacov. Uznesením č. k. 2T/156/2013-250 z 04.11.2015 súd rozhodol, že sa v skúšobnej dobe neosvedčila a trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov vykoná. Trest odňatia slobody bol nariadený s termínom nástupu 09.10.2016. Zanedbanie povinnej výživy sa týkalo vyživovacej povinnosti k maloletým deťom K. B. E..

Zo spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/5/2015 súd zistil, že trestným rozkazom č.k. 1T/5/2015-80 z 12.02.2015, právoplatným dňa 20.03.2015 bola matka maloletých uznaná vinnou zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. a bol jej uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Trest odňatia slobody bol nariadený s termínom nástupu 09.10.2015. Zanedbanie povinnej výživy sa týkalo vyživovacej povinnosti k maloletým deťom K. B. E..

Podľa potvrdenia ÚPSVaR Partizánske z 22.01.2016 otec maloletých poberá prídavok na dieťa od 09/2013 vo výške 47,04-€ mesačne a náhradné výživné za neplatené výživné od 11/2014. Podľa správy zamestnávateľa otca MTA Slovakia s.r.o. so sídlom v Horných Ozorovciach z 28.01.2016 je zamestnancom od 01.10.2015, od 22.01.2016 je práceneschopný. Podľa správy z 12.05.2016 pracovný pomer otca maloletých bol uzavretý na dobu určitú od 01.10.2015 do 30.04.2016. Menovaný bol od 22.01.2016 do 30.04.2016 práceneschopný. Jeho čistý príjem za mesiac 10/2015 bol 519,15-€, mesiac 11/2015 bol 605,72-€ a 12/2015 vo výške 589,22-€, mesiac 01/2016 vo výške 471,70-€. V spoločnosti EDYMAX SE bol zamestnaný od 08.10.2013 do 30.09.2015 s priemernou čistou mzdou 433,96-€. Podľa poštových peňažných poukazov bola na výživu maloletých poukázaná suma 100,-€ dňa 14.05.2015.

Podľa správy ÚVTOS Nitra z 29.02.2016 a 17.05.2016 je v ústave na výkon trestu matka maloletých zaradená do práce od 16.11.2015. Podľa rozúčtovania pracovnej odmeny sú na výživné poukazované sumy v rozmedzí 4 až 6,-€ mesačne. Podľa odpovede na lustráciu ZVJS z 26.05.2016 je matka maloletých vo výkone trestu odňatia slobody od 09.10.2015 s predpokladaným koncom trestu 09.04.2017.

Podľa správy o šetrení pomerov v rodine z 29.01.2016 mal. K. je žiakom 7. ročníka ZŠ, venuje sa hokeju, aktívne hrá za HK Iskra Partizánske, navštevuje alergológa. Mal. E. je žiačkou 2. ročníka ZŠ, navštevuje tanečný krúžok. Obe deti sú zdravé. Otec maloletých býva v 3-izbovom byte rodičov, na bývanie neprispieva. Spláca pôžičku 150,-€ mesačne a hradí cestovné do práce 32,-€ mesačne. Poplatok za tanečný krúžok je 15,-€ ročne. Otec vyčíslił náklady nasledovne, elektrina 31,42-€ mesačne, plyn 22,-€ mesačne, telekomunikácie 15,-€, mesačne, odpad 100,-€ ročne, poplatok byt. družstvu 140,-€. Jeho otec aj matka sú poberateľmi dôchodku. Vyčíslił náklady na hokejový krúžok syna hala 40,-€ mesačne, výdavky na chodenie na turnaje a zápasy 15-20,-€, korčule 60-80,-€, hokejky 50-60,-€, tenisky na tréning 15-20,-€, tenisky do haly 20,-€, tričká 15,-€. Základné oblečenie, školské potreby, výdavky na zubára a lieky cca 70,-€ ročne na každé z detí.

Otec maloletých na súdnom pojednávaní uviedol, že býva stále v spoločnej domácnosti s mal. deťmi a svojimi rodičmi. Z výkonu trestu mu je poukazovaná len nepatrná časť výživného na deti, zvyšná časť do sumy 100,-€ je poukazovaná formou náhradného výživného. Od 01.05.2016 je evidovaný ako

nezamestnaný, mal uzavretú zmluvu na dobu určitú, ktorú mu zamestnávateľ neobnovil. Požiadal o podporu v nezamestnanosti, ktorá mu zatiaľ vyplatená nebola. V súčasnosti už nie je práceneschopný. V čase PN poberal nemocenské cca 370 € mesačne.

Matka maloletých, ktorej výsluch vykonal dožiadaný súd dňa 30.03.2016 uviedla, že navrhuje znížiť výživné na sumu minimálneho výživného. S deťmi nie je v kontakte, pretože jej to neumožňuje otec detí. V čas výsluchu nebola zaradená do práce. Nie je vlastníčkou nehnuteľností ani hnutelnej veci vyššej hodnoty. V exekučnom konaní je vymáhaný jej dlh presahujúci s príslušenstvom 2000,-€.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 a 3 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Po vykonanom dokazovaní a po zhodnotení jeho výsledkov súd dospel k záveru, že návrh matky na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom je nedôvodný a je potrebné ho zamietnuť.

Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia súdu o výške výživného je preukázanie zmeny pomerov, ktorá môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane účastníka alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Zákon o rodine síce nevyžaduje tak, ako Občiansky súdny poriadok /§ 163/, aby išlo o podstatnú zmenu pomerov, avšak súd má za to, že len vtedy môže byť zmena pomerov dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku.

Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že k zmene pomerov došlo na strane otca aj matky maloletých. Otec maloletých je v súčasnosti nezamestnaný, jeho majetkové pomery sa prechodne zhoršili. Keďže však doposiaľ bol riadne zamestnaný a je objektívne schopný sa zamestnať, čomu už nebráni ani jeho zdravotný stav je predpoklad, že sa bude uchádzať o zamestnanie a zamestná, pričom dosiahne príjem aspoň vo výške ako doposiaľ. Od poslednej úpravy výživného v roku 2015 sa náklady na výživu detí podstatne nezmenili, už v čase poslednej úpravy výživného súd zohľadňoval mimoškolské aktivity detí. Majetkové pomery matky sa zhoršili, táto je vo výkone trestu odňatia slobody,

kde hoci je zamestnaná, jej príjem a tomu zodpovedajúce zrážky z príjmu nezodpovedajú určenej výške vyživovacej povinnosti. Pokiaľ povinný rodič nemá dostatočný príjem na plnenie si vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, je povinnosťou súdu skúmať dôvody takéhoto stavu. Keďže sa matka maloletých svojím zavineným konaním - zanedbaním povinnej výživy k svojim maloletým deťom, pre ktorý prečin jej aj bol uložený trest odňatia slobody zbavila možnosti zamestnať sa na slobode, plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, nie je možné túto skutočnosť pričítať na ťarchu detí. Pokiaľ by súd pripustil dôvodnosť návrhu matky, znamenalo by to, že paradoxne zavinené neplnenie si vyživovacej povinnosti môže byť dôvodom na zníženie vyživovacej povinnosti k deťom, a teda zanedbávanie vyživovacej povinnosti rodiča je na ťarchu detí, čo je neprípustné, čo ani zrejme nemal na mysli zákonodarca, pokiaľ aj dáva možnosť za určitých okolností výšku vyživovacej povinnosti rodiča k deťom znížiť. Z tohto dôvodu súd návrh matky maloletých zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. písm. a) O.s.p. a keďže konanie sa mohlo začať i bez návrhu, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, a to písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
10. bol odvolacím súdom schválený zmier,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).